

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas
Viktoras Pranckietis**

Ponai ir ponios,
skirtingais istorijos laikotarpiais Lietuvai praradus nepriklausomybę, ją prarasdavo ir Lenkija. Ir atvirkščiai.

Su Lenkija esame „vienoje valtyje“ saugumo ir geopolitine prasme. Esame dėkingi Lenkijai, kuri aktyviai palaikė mūsų siekius tapti NATO nare.

Rusijos įvykdyta Krymo aneksija, vykdomas karinis ir politinis Ukrainos Donbaso destabilizavimas, parama separatistams radikalai pakeitė saugumo padėtį Vidurio ir Rytų Europoje.

NATO yra transatlantinis politinis-karinis aljansas, todėl JAV politinis dėmesys, amerikiečių karių ir kitų sąjungininkų buvimas Lenkijoje ir Baltijos valstybėse yra labai svarbus siekiant užtikrinti efektyvų potencialios agresijos atgrasymą ir gynybą, stiprinant viso NATO rytinio flanko pajėgumus.

Akivaizdu, kad NATO yra pagrindinė saugumo garantija. Tuo pačiu turėtume kartu siekti, kad nebūtų dubliuojamos NATO ir Europos Sąjungos veiklos. Reikia įgyvendinti NATO Varšuvos aukščiausio lygio susitikime priimtą NATO ir Europos Sąjungos bendradarbiavimo deklaraciją.

Aktyvus dvišalis bendradarbiavimas su Lenkija vyksta visais kariuomenės pajėgų lygmenimis, vykdamas karinius mokymus ir dalyvaujant tarptautinėse operacijose, išsityjant ginkluotę kariuomenei.

Šiandien gynybos ir saugumo srityje tęsiami seni ir kuriami nauji bendri karinio bendradarbiavimo formatai. Vienas sėkmingiausių trišalių projektų yra Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos brigada „LITPOLUKRBRIG“, kuriai suteiktas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiojo etmono Konstantino Ostrogiškio vardas.

Malonu pažymėti, kad Lenkija yra pati aktyviausia valstybė, užtikrinanti Baltijos šalių oro erdvės kontrolę. Net septynis kartus Lenkija siuntė savo oro pajėgas dalyvauti NATO oro policijos misijoje.

Mūsų valstybėms reikėtų aktyviai bendradarbiauti ir keistis patirtimi siekiant atremti kylančias naujas hibridines grėsmes, stiprinant mūsų visuomenių atsparumą priešiskai propagandai, pasirengimą atremti kibernetines atakas.

Energetika yra ta sritis, kurioje mūsų valstybių bendradarbiavimas pastaraisiais metais plėtojamas itin dinamiškai.

Kartu su Lenkija, Latvija ir Estija, įgyvendiname svarbius regionui energetinės infrastruktūros projektus.

2015 metų pabaigoje pradėjo veikti elektros tiltas „LitPolLink“, jungiantis Alytų ir Elką. Tai

**Przewodniczący Seimasu Republiki
Litewskiej Viktoras Pranckietis**

Panie i Panowie! W biegu dziejów, kiedy Litwa traciła niepodległość, traciła ją również Polska, i odwrotnie. Jedziemy z Polską na jednym wózku w sensie bezpieczeństwa i w sensie geopolitycznym. (*Oklaski*) Jesteśmy również wdzięczni Polsce za aktywne wsparcie naszych wysiłków na rzecz członkostwa w NATO. Litwa jest godnym zaufania członkiem NATO. W roku 2018 przeznaczyliśmy już ponad 2% PKB na cele obronne.

Aneksja Krymu przez Rosję oraz wojskowa i polityczna destabilizacja w Donbasie we wschodniej Ukrainie i wspieranie separatystów radykalnie zmieniły sytuację w zakresie bezpieczeństwa w Europie Środkowej i Wschodniej. NATO to transatlantyczny sojusz polityczno-wojskowy, dlatego uwaga polityczna ze strony USA i obecność żołnierzy amerykańskich i innych sojuszników w Polsce i krajach nadbałtyckich są istotnymi czynnikami zapewniającymi skuteczne odstraszenie od potencjalnej agresji, obronę i wzmocnienie sił NATO na całej flance wschodniej. (*Oklaski*) Oczywiście jest, że NATO jest głównym gwarantem bezpieczeństwa. Powinniśmy jednocześnie starać się unikać niepotrzebnego powielania działań NATO i Unii Europejskiej. Należy w pełni wdrożyć unijną deklarację współpracy między NATO a Unią Europejską, uchwaloną podczas szczytu NATO w Warszawie.

Aktywna współpraca bilateralna z Polską odbywa się we wszystkich formatach sił wojskowych poprzez ćwiczenia wojskowe, uczestnictwo w operacjach międzynarodowych i zakup broni dla sił zbrojnych. Dziś w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa kontrolowane są stare i nieustannie tworzone są nowe wspólne formaty współpracy wojskowej. Jednym z najbardziej udanych projektów trójstronnych jest LITPOLUKRBRIG, któremu nadano imię wojskowego dowódcy Konstantego Ostrogińskiego. W ramach tej brygady współdziałają wojskowi z Litwy, Polski i Ukrainy. Z zadowoleniem przyjmuję fakt, że Polska jest najaktywniejszym krajem w zakresie kontroli przestrzeni powietrznej państw bałtyckich. Już siedem razy Polska delegowała przedstawicieli swych Sił Powietrznych do NATO-wskiej misji obrony przestrzeni powietrznej. Nasze kraje powinny podjąć aktywną współpracę i wymianę doświadczeń w celu wyeliminowania pojawiających się nowych zagrożeń hybrydowych przez zwiększenie odporności naszych społeczeństw na wrogą propagandę i gotowości do reagowania na ataki cybernetyczne.

Energetyka to sektor, w którym współpraca naszych krajów jest szczególnie dynamiczna w ostatnich latach. Wraz z Polską, Łotwą i Estonią wdrażamy szereg ważnych projektów w dziedzinie infrastruktury energetycznej. Pod koniec 2015 r. rozpoczął funkcjonowanie most elektroenergetyczny Lit-PolLink łączący Elk i Olitę. Jest to pierwsze w historii połączenie energetyczne Litwy z Zachodem.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis

pirmoji Lietuvos istorijoje energetinė jungtis su Vakarais.

Baltijos valstybių energetinių sistemų synchronizacijos per Lenkiją su kontinentinės Europos tinklais projekto įgyvendinimas galutinai ir visiškai integruos Baltijos valstybes į Europos energetikos sistemą.

Didelę reikšmę mūsų valstybių energetinio saugumo užtikrinimui bei dujų rinkos plėtrai regione turės dujotiekio tarp Lietuvos ir Lenkijos „GIPL“ statyba. Tikimės, kad šį projektą įgyvendinsime kaip numatyta iki 2021 metų.

Vertiname Lenkijos poziciją dėl Baltarusijoje, Astrave, prie pat Lietuvos sienos statomos atominės elektrinės. Statybos metu jau įvyko keli rimti incidentai. Tai rodo, kad objektas potencialiai gali kelti grėsmę visam regionui. Lietuva reikalauja, kad statant šią elektrinę būtų laikomasi visų tarptautinių saugumo reikalavimų.

Praėjusių metų rudenį Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu reglamentavo būtinąsias priemones, kad į Lietuvos elektros energijos rinką negalėtų patekti elektros energija iš trečiųjų šalių, kuriose veikia nesaugios branduolinės elektrinės. Tikimės, kad ir Lenkija ateityje neimportuos energijos iš nesaugios Astravo atominės elektrinės.

Siekdami dar glaudesnės mūsų valstybių ir regionų integracijos į Europos Sąjungą, turime aktyviai investuoti į infrastruktūros projektus, todėl tikiuosi, kad mūsų valstybių vyriausybės padarys viską, kad kuo greičiau būtų įgyvendinti svarbūs regionui infrastruktūros projektai „Via Baltica“, „Via Karpatia“ ir „Rail Baltica“.

Taip pat matome potencialą plėtoti „trijų jūrų“ valstybių bendradarbiavimą siekiant geresnės Baltijos jūros, Adrijos jūros ir Juodosios jūros regionų transporto ir energetikos infrastruktūros plėtrą.

Lenkija yra viena svarbiausių Lietuvos prekybos partnerių, taip pat ir viena solidžiausių investuotojų.

Džiaugiamės, kad vis daugiau Lietuvos įmonių sėkmingai įsitvirtina Lenkijos rinkoje ir nuosekliai auga.

Ypač vertiname patikimų Lenkijos bendrovių atėjimą į Lietuvą ir jų svarų indėlį į Lietuvos ekonomikos raidą. Esu įsitikinęs, kad geranoriškas abipusis bendradarbiavimas atveria visas galimybes tvarių sprendimų paieškai.

Nuosekli pastarųjų metų Lietuvos ekonominė politika sukūrė palankias verslo sąlygas ir patrauklį investicijų aplinką Lietuvoje. Nors esame nedidelė valstybė, tačiau galime didžiuotis sparčia gyvybės mokslų, lazerių, informacinių technolo-

Przewodniczący Seimasu Republiki Litewskiej Viktoras Pranckietis

Realizacja projektu synchronizacji systemów energetycznych państw bałtyckich integruje państwa bałtyckie z europejskim systemem energetycznym.

Wielkie znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego naszych państw, a także dla rozwoju rynku gazu w rejonie będzie miała budowa gazociągu między Polską a Litwą, GIPL. Mamy nadzieję, że ten projekt zostanie zrealizowany, jak to przewidziano, do roku 2021.

Z zadowoleniem przyjmujemy stanowisko Polski w sprawie elektrowni jądrowej w Ostrowcu na granicy Białorusi z Litwą. W czasie budowy doszło do kilku poważnych incydentów, co wskazuje na to, że obiekt potencjalnie może stanowić zagrożenie dla całego regionu. Litwa żąda, aby podczas budowy tej elektrowni postępowano zgodnie ze wszystkimi międzynarodowymi wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa. Jesienią zeszłego roku parlament litewski uchwalił ustawę zabezpieczającą środki niezbędne do tego, aby na litewski rynek energii elektrycznej nie trafiła energia elektryczna z krajów trzecich, pochodząca z niebezpiecznych elektrowni jądrowych. Mamy nadzieję, że również Polska w przyszłości nie będzie importowała energii elektrycznej z niebezpiecznej elektrowni jądrowej w Ostrowcu.

W celu pogłębienia integracji naszych krajów i regionów z Unią Europejską musimy aktywnie inwestować w projekty w zakresie infrastruktury, mam zatem nadzieję, że nasze rządy uczynią wszystko, co w ich mocy, aby jak najszybciej zostały zrealizowane regionalne projekty infrastrukturalne, takie jak Via Baltica, Via Carpatia i Rail Baltica. (*Oklaski*)

Widzimy też możliwości rozwijania potencjału w zakresie współpracy krajów Trójmorza w celu dążenia do lepszego rozwoju infrastruktury transportowej i energetycznej państw regionów Morza Bałtyckiego, Morza Śródziemnego i Morza Czarnego.

Polska jest jednym z najważniejszych partnerów handlowych Litwy, a także jednym z najsolidniejszych inwestorów. Z zadowoleniem zauważamy, że coraz więcej litewskich przedsiębiorstw odnosi sukcesy na polskim rynku i konsekwentnie się rozwija. Szczególnie wysoko cenimy obecność polskich firm na litewskim rynku i ich wkład w nasz rozwój gospodarczy. Jestem przekonany, że dzięki wzajemnej życzliwej współpracy otwierają się szerokie możliwości dotyczące poszukiwania trwałych rozwiązań. Spójna polityka gospodarcza Litwy w ostatnich latach stworzyła sprzyjające warunki dla biznesu i atrakcyjny klimat dla inwestycji na Litwie. Choć jesteśmy niewielkim krajem, możemy być dumni z szybkiego rozwoju nauk w zakresie laserów, technologii informatycznych, rozwoju inżynierii, jak również z konkuren-

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas
Viktoras Pranckietis**

gijų, inžinerijos plėtra, konkurencingomis pasaulinio masto įmonėmis ir specialistais, glaudžiu verslo įmonių ir mokslo bendradarbiavimu.

Lietuva tapo sparčiai augančia ir konkurencinga pažangių technologijų valstybe. Lenkijos investuotojams siūlome patrauklias investicines sąlygas ir kitas bendradarbiavimo galimybes.

Gerbiamieji Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato nariai,

Lietuvos lenkai ir Lenkijos lietuviai yra neįkainojama mūsų visuomenių vertybė.

Lietuva nuo seno garsėja kaip daugiatautė šalis, puoselėjanti įvairių tautų, tikėjimų ir etninių grupių sugyvenimą ir toleranciją.

Siekiame, kad bet kurios tautybės žmogus Lietuvoje jaustųsi gerai, būdamas savo tautybės atstovu ir lojaliu šaliai piliečiu.

Norėčiau pabrėžti, kad Lietuva yra vienintelė valstybė pasaulyje, žinoma, neskaitant Lenkijos, kurioje lenkų tautybės asmenims užtikrinamas švietimas lenkų kalba nuo darželio iki aukštosios mokyklos.

Balstogės universiteto filialas Vilniuje per daugiau nei dešimt veiklos metų jau tapo Lietuvos švietimo sistemos dalimi. Čia studentams paskaitos vyksta lenkų kalba. Tai yra vienintelis Lenkijos universitetas, turintis fakultetą užsienyje ir ugdantis studentus lenkų kalba.

Trijose Lietuvos aukštosiose mokyklose yra sudarytos sąlygos studijuoti lenkų kalbą.

Lietuvoje veikia 50 darželių ir priešmokyklinių grupių, 76 bendrojo lavinimo mokyklos, kuriose mokomoji kalba yra lenkų arba kurios vykdo mokymą skirtingomis kalbomis, o vien tik lenkų mokomoji kalba yra 51 mokykloje.

Valstybės finansuojamų mokyklų lenkų kalba tinklas Lietuvoje yra išpūdingas palyginti su kitomis regiono ir Europos valstybėmis.

Tiek Lenkijoje, tiek Lietuvoje yra svarbus geras valstybinės kalbos žinojimas. Lenkų jaunimas Lietuvoje gerai moka lietuvių kalbą, o lietuviai Lenkijoje puikiai kalba lenkiškai. Ir tai yra didelis mūsų valstybių švietimo sistemų pasiekimas.

Svarbu ir tai, kad Lietuvos lenkai yra socialiai ir politiškai aktyvūs mūsų visuomenės nariai.

Šiuo metu Lietuvoje aktyviai veikia apie 70 lenkų tautinės bendrijos organizacijų. Jų veiklos laukas labai platus: tai dainų ir šokių ansambliai, chorai, draugijos ir klubai, trečiojo amžiaus universitetas. Taip pat veikia žiniasklaida lenkų kalba. Man pačiam ne kartą teko kalbėti radijo stoties „Znad Willi“ tiesioginiame eteri.

Lietuvoje lenkų tautybės atstovai turi sudarytas puikias politinio atstovavimo sąlygas: Lietuvos Respublikos Seime lenkų tautinės bendrijos interesams atstovaujanti Lietuvos lenkų rinkimų ak-

**Przewodniczący Seimasu Republiki
Litewskiej Viktoras Pranckietis**

cyjności w stosunku do światowych przedsiębiorstw w skali globalnej, a także ze specjalistów, ściślej współpracy między przedsiębiorstwami i współpracy naukowej. Litwa stała się państwem szybko rozwijającym się i konkurencyjnym, o nowych i zaawansowanych technologiach. Polskim inwestorom oferujemy atrakcyjne warunki inwestowania i szerokie możliwości współpracy.

Szanowni Posłowie i Senatorowie! Polacy na Litwie i Litwini w Polsce stanowią wartość nie do przecenienia w naszych społeczeństwach. (*Oklaski*) Litwa ma długie tradycje jako kraj wielonarodowy, pielęgnujący tolerancję i współistnienie różnych narodów, narodowości i wyznań. Naszym celem jest, aby osoby dowolnej narodowości czuły się na Litwie dobrze, będąc przedstawicielami swojego narodu oraz lojalnymi obywatelami swojego kraju. Pragnę odnotować, że Litwa jest jedynym krajem na świecie, rzecz jasna oprócz samej Polski, w którym dla osób polskiego pochodzenia zapewniona jest oświata w języku polskim od przedszkola do szkoły wyższej. Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie działająca już od 10 lat stanowi nieodłączny element litewskiego systemu edukacyjnego. Wykłady dla studentów odbywają się tu w języku polskim. Jest to jedyny polski uniwersytet posiadający swą filię za granicą i kształcący studentów w języku polskim.

Na trzech litewskich uczelniach istnieje możliwość studiowania języka polskiego. Na Litwie działa 50 przedszkoli i grup przedszkolnych oraz 76 szkół ogólnokształcących, w których język polski jest językiem nauczania. Sieć szkół państwowych finansowanych przez państwo jest na Litwie imponująca. Zarówno w Polsce, jak i na Litwie ważna jest dobra znajomość języka urzędowego danego państwa. Młodzież polska na Litwie dobrze zna język litewski, zaś Litwini w Polsce świetnie mówią po polsku. Jest to wielkim osiągnięciem naszych systemów edukacyjnych.

Ważne jest również, aby Polacy na Litwie byli aktywnymi politycznie i społecznie członkami naszego społeczeństwa. W chwili obecnej na Litwie aktywnie działa ok. 70 organizacji, polskich wspólnot narodowych. Zakres ich działalności jest bardzo szeroki: zespoły pieśni i tańca, chóry, stowarzyszenia i kluby, uniwersytet trzeciego wieku. Działają też media w języku polskim. Sam niejednokrotnie występowałem na antenie rozgłośni radiowej Znad Wilii.

Przedstawiciele narodowości polskiej na Litwie dysponują doskonałymi możliwościami politycznej reprezentacji. W Sejmie Republiki Litewskiej interesy polskiej wspólnoty narodowej reprezentuje Akcja Wy-

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis

cija-Krikščioniškų šeimų sąjunga turi 8 mandatus iš 141. Vienas Lietuvos lenkų tautybės atstovas yra Europos Parlamento narys.

Savo ruožtu kreipiuosi į Jus, Lenkijos parlamentarų, prašydamas konstruktyviai spręsti lietuvių bendruomenės Lenkijoje keliamus klausimus dėl lietuviškų mokyklų.

Šimtmečio proga mūsų valstybėse numatoma daug kultūrinių renginių: vakar Varšuvoje vyko Lietuvos nacionalinės filharmonijos iškilmingas koncertas, taip pat Lenkijoje numatyta Lietuvos kino ir teatro savaitė, įvairios parodos, kiti renginiai.

Norėčiau pakviesti Lenkijos žmones apsilankyti daugiakultūroje Lietuvoje, kur svečiai iš Lenkijos visada yra laukiami ir lengvai suprantami.

Panie i Panowie Parlamentarzyści! Chciałbym serdecznie podziękować marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej panu Markowi Kuchcińskiemu oraz wszystkim państwu za umożliwienie mi tego wystąpienia w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej.

Otwieramy dziś nową kartę w historii Litwy i Polski. Chciałbym również serdecznie wszystkich państwa pozdrowić z okazji zbliżającej się 100. rocznicy odrodzenia niepodległości Polski. Jestem przekonany, że nasze państwa i narody, Litwini i Polacy, nadal będą aktywnie obcować i współpracować, a w razie konieczności będziemy gotowi razem obronić naszą wolność i niepodległość.

Niech żyją Polska i Litwa wolne, demokratyczne i niepodległe kraje w rodzinie europejskiej! Dziękuję za uwagę.

Marszałek:

Dziękuję panu przewodniczącemu Seimasu litewskiego.

Zarządzam przerwę do godz. 10.15.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 9 min 44 do godz. 10 min 21)

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Proszę posła sekretarza o odczytanie komunikatów.

Sekretarz Poseł Sylwester Tułajew:

Informuję, że w dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia Komisji:

Przewodniczący Seimasu Republiki Litewskiej Viktoras Pranckietis

borcza Polaków na Litwie – Związek Rodzin Chrześcijańskich posiadająca 8 mandatów z ogólnej liczby 141. Jeden przedstawiciel polskiej narodowości jest posłem w Parlamencie Europejskim. Zwracam się uprzejmie do polskich parlamentarzystów z prośbą o konstruktywne rozstrzygnięcie kwestii podnoszonych przez społeczność litewską dotyczących szkolnictwa litewskiego, finansowania podręczników i innych kwestii.

Z okazji obchodów 100-lecia niepodległości obu naszych państw przewidziano wiele imprez kulturalnych. Wczoraj odbył się w Polsce uroczysty koncert orkiestry Litewskiej Filharmonii Narodowej. Zaplanowane są też w Polsce tygodnie litewskiego kina i teatru, różne wystawy i inne wydarzenia. Chciałbym zaprosić Polaków do odwiedzania multikulturalnej Litwy, gdzie zawsze czekamy na gości z Polski i dobrze ich rozumiemy.

Panie i Panowie Parlamentarzyści! Chciałbym jeszcze raz serdecznie podziękować marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej panu Markowi Kuchcińskiemu oraz wszystkim państwu za umożliwienie mi wystąpienia w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej. *(Oklaski)*

I woda już się skończyła. *(Wesołość na sali)*

Patrząc w przeszłość, widzimy też przyszłość. Otwieramy dziś nową kartę w historii Litwy i Polski. Chciałbym również serdecznie wszystkich państwa pozdrowić z okazji zbliżającej się 100. rocznicy odrodzenia niepodległości Polski. Jestem przekonany, że nasze państwa i narody, Litwini i Polacy, nadal będą aktywnie obcować i współpracować, a w razie konieczności będziemy gotowi razem obronić naszą wolność i niepodległość. *(Oklaski)*

Niech żyją Polska i Litwa, wolne, demokratyczne i niepodległe kraje rodziny europejskiej! Dziękuję. *(Zebrani wstają, długotrwałe oklaski)*

— Edukacji, Nauki i Młodzieży wspólnie z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej – bezpośrednio po zakończeniu głosowań, ok. godz. 11.30 *(Gwar na sali, dzwonek)*,

— Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach – godz. 11.30,

— Mniejszości Narodowych i Etnicznych – godz. 12,

— do Spraw Petycji – godz. 12.

Ponadto informuję, że w dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia następujących zespołów parlamentarnych:

— Parlamentarnego Zespołu ds. budowy drogi ekspresowej S-12 – bezpośrednio po zakończeniu głosowań,

— Parlamentarnego Zespołu na rzecz Polityki i Kultury Prorodzinnej – godz. 12.30,

— Parlamentarnego Zespołu ds. Oszacowania Wysokości Odszkodowań Należnych Polsce od Niemiec za Szkody Wyrządzone w trakcie II Wojny Światowej – godz. 13. Dziękuję.

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Wysoki Sejmie! Wniosek formalny zgłosił pan poseł Maciej Masłowski, klub Kukiz'15.

Proszę bardzo.

Posel Maciej Masłowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Wczoraj, 28 lutego, Polskę obiegła smutna wiadomość. W wieku 41 lat zmarł pan Daniel Kozdęba, prezydent Mielca. Był wiceprzewodniczącym Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Był również absolwentem, a następnie doktorantem Politechniki Rzeszowskiej. Studiował również na Uniwersytecie Warszawskim. Członek komisji przy Narodowej Radzie Integracji Europejskiej, powołany przez premiera Jerzego Buzka, asystent i doradca minister Krystyny Łybackiej, swego czasu wiceprezes Zarządu Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Dwukrotnie był radnym powiatu mieleckiego, a następnie został wybrany na prezydenta Mielca. Otrzymał tytuł Mielczanina Roku 2015. Jak państwo widzą, w tak krótkim czasie osiągnął bardzo wiele, dlatego bardzo proszę, abyśmy chwilą ciszy uczcili pamięć o nim.

(Zebrani wstają, chwila ciszy)

(Poseł Robert Telus: Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie...)

(Posłowie: ...a światłość wiekuista niechaj mu świeci.)

(Poseł Robert Telus: Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie...)

(Posłowie: ...a światłość wiekuista niechaj mu świeci.)

(Poseł Robert Telus: Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie...)

(Posłowie: ...a światłość wiekuista niechaj mu świeci.)

(Poseł Robert Telus: Niech odpoczywa w pokoju wiecznym.)

(Posłowie: Amen.)

Dziękuję.

Marszałek:

Dziękuję.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2247-A. Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Wojciecha Zubowskiego o przedstawienie tego dodatkowego sprawozdania komisji.

**Posel Sprawozdawca
Wojciech Zubowski:**

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa na posiedzeniu w dniu wczorajszym pozytywnie zaopiniowała jedyną poprawkę do omawianego projektu ustawy i wnioskuję o jej przyjęcie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2247.

Nad poprawką, o której mówił pan poseł, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W tej poprawce do art. 14 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników wnioskodawcy proponują nowe brzmienie dodawanego ust. 3.

Przypominam, że komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za głosowało 255, przeciw – 157, 5 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2247, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za głosowało 248, przeciw – 174, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2265-A. Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Andrzeja Szlachetę o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Finansów Publicznych na wczorajszym posiedzeniu rozpa-

Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta

trzymała 22 poprawki zgłoszone podczas drugiego czytania przedmiotowego projektu ustawy. Dwie poprawki zostały odrzucone, komisja rekomenduje, aby przyjąć 20 poprawek. Komisja rekomenduje również przyjęcie całego projektu ustawy z druku nr 2265. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2265.

Nad poprawkami, o których mówił pan poseł, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 1.

Komisja, przypominam, wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Za głosowało 430, przeciw – 3, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 2 ust. 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 10.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 427, przeciw – nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 11 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 3.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje pani poseł Genowefa Tokarska, PSL – UED.

Posel Genowefa Tokarska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka dotyczy wykreślenia z projektu zapisu, który mówi, że generalnym inspektorem może być osoba, która wykazuje nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną. Mam do rządu pytanie, kto, kiedy i w sprawie czego dokona obiektywnej, podkreślam: obiektywnej, oceny tych cech, które tutaj przytaczam. Pragnę zwrócić uwagę, że inne zapisy tego projektu mówią, że inspektorem może być tylko sekretarz lub podsekretarz stanu. Jest jeszcze siedem innych wymogów dotyczących tej funkcji, m.in. wymóg korzystania z pełni praw publicznych, nie może to być osoba skazana, muszą to być osoby,

które mają uzyskać poświadczenie bezpieczeństwa o klauzuli „ściśle tajne”. Przecież tutaj pomnażamy to samo, bo w oświadczeniu już musi być to zbadane, stwierdzone. Dlatego pragnę zaapelować *(Dzwonek)* i poprosić: nie przymnażajmy biurokracji.

Marszałek:

Dziękuję.

Posel Genowefa Tokarska:

Ten punkt jest naprawdę nieobiektywny i jest efektem naszej nadgorliwości. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Pan minister Leszek Skiba, wiceminister finansów, odpowie na pytanie pani poseł.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pytanie dotyczy patriotyzmu. Wydaje się, że ten zapis już działa w ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, jest stosowany. Mam wrażenie, że nie będzie w związku z tym żadnych problemów. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Za głosowało 171, przeciw – 235, wstrzymało się 30.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce do art. 11 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 8.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 434 posłów. Za głosowało 431, przeciw – nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce do art. 16 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 1 i 2.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Marszałek

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. Za głosowało 434, nikt nie głosował przeciw, 3 posłów wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 6. poprawce do art. 34 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 4.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. Za głosowało 430, nikt nie głosował przeciw, 3 posłów wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 40 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 435 posłów. Za głosowało 431, przeciw – 1, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce do art. 43 ust. 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 6.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 435 posłów. Za głosowało 432, przeciw – nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 9. poprawce do art. 45 ust. 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 1.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Za głosowało 433, przeciw nikt nie głosował, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 10. poprawce do art. 46 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. Za głosowało 405, przeciw – 1, wstrzymało się 27 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 11. poprawce do art. 46 ust. 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 2.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 434 posłów. Za głosowało 431, przeciw – nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce do art. 72 ust. 1 pkt 2 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 428, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce do art. 72 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 427, przeciw – nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 14. poprawce do art. 89 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 14. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. Za głosowało 428, przeciw – 2, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 15. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 90a.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 15. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. Za głosowało 402, przeciw – 29, wstrzymało się 6.

Marszałek

Sejm poprawkę przyjął.

W 16. poprawce do art. 110 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 16. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za głosowało 398, przeciw – 28, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 17. poprawce do art. 113 ust. 1 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 4.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 17. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 434 posłów. Za głosowało 430, przeciw – 1, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 18. poprawce do art. 119 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 9.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 18. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 408, przeciw – 20, 3 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 19. poprawce do art. 152 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 19. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 400, przeciw – nikt, wstrzymało się 31 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 20. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 163a.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 20. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 435 posłów. Za głosowało 432, przeciw nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

W 21. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 163b.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Janusz Cichoń, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Janusz Cichoń:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panowie Premierzy! Ta poprawka dotyczy Prawa bankowego i reguluje kwestię wstrzymania transakcji bądź jej blokady w sytuacji, kiedy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, ale dotyczy to tylko Prawa bankowego. Dziwnym trafem podobnego zapisu nie ma, jeśli chodzi o SKOK-i. Pytanie: Dlaczego? *(Oklaski)*

Marszałek:

No, właśnie.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Pralnia.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 21. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. Za głosowało 374, przeciw – 55, 4 wstrzymało się.

(Poseł Krystyna Skowrońska: No jak to? To jest pranie pieniędzy.)

Sejm poprawkę przyjął.

W 22. poprawce do art. 195 wnioskodawcy proponują m.in., aby ustawa weszła w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje pani poseł Genowefa Tokarska, Polskie Stronnictwo Ludowe – Unia Europejskich Demokratów.

Poseł Genowefa Tokarska:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Rzeczywiście poprawka dotyczy wydłużenia terminu wejścia w życie ustawy z 3 miesięcy do 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Chcę tylko zauważyć, że projekt jest w ogóle bardzo obszerny, wymaga wielu zmian organizacyjnych, w tym również przystosowania systemów informatycznych. I bardzo, bardzo dużo instytucji, tzw. instytucji obowiązanych, zgłaszało to, wnioskowało kilkakrotnie o zmianę tego terminu, również na ostatnim posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Dlatego też za nimi wnoszę o wydłużenie tego terminu do 6 miesięcy.

A pytanie jest proste: Dlaczego rządzący nie chcą wyjść naprzeciw tym oczekiwaniom? Przecież wszystkim nam powinno zależeć na dobrym przygotowaniu tej ważnej ustawy, bo ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu jest naprawdę ważna. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Mam dylemat, jak rozumieć słowo „rządzący”. Rządzący, czyli Sejm – Sejm podejmuje decyzje, Sejm kontroluje Radę Ministrów. *(Poruszenie na sali)*

(Poseł Grzegorz Długi: Pan marszałek raczy żartować.)

(Głos z sali: Naprawdę, panie marszałku?)

Ale pan minister Leszek Skiba odpowie pani poseł w imieniu rządzących.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Leszek Skiba:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nad tą ustawą długo procedowano głównie z tego powodu, aby jak najlepiej wyjaśnić zapisy, doprowadzić do tego, żeby przepisy ustawy na poziomie rządowym były odpowiednio skonsultowane. Z tego powodu branża, instytucje finansowe, przedsiębiorcy generalnie są przygotowani do wdrożenia tej ustawy. 3 miesiące wydaje się wystarczającym czasem i jak rozumiem, Wysoka Izba podjęła taką decyzję, którą oczywiście rząd popiera. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję.

W takim razie możemy przystąpić do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 22. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 195, przeciw – 231, 4 posłów wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

Pytania do całości projektu ustawy zgłasza poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Poseł Grzegorz Długi:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To jest kolejny akt, taki jak poprzednio – tyle zajmuje zmiana tej ustawy, to jest 200–300 stron. Czy wiecie państwo, ile miejsca zajmuje dyrektywa, która jest wdrażana za pomocą tej ustawy?

(Poseł Krystyna Skowrońska: 2 strony.)

Mniej więcej tyle. Coś tu nie gra. Za każdym razem, implementując prawo unijne, implementujemy jakieś pomysły, które nie mają nic wspólnego z prawem unijnym. Produjemy prawo tylko po to, aby było co czytać. Już każdy wie, że w tej chwili, aby przeczytać to, co tu uchwalamy, każdy z nas musiałby przez cały rok czytać tylko to 4 godziny dziennie. Nie mówię, że ze zrozumieniem. *(Oklaski)*

Mamy jakiś problem i teraz może jest okazja, aby na to zwrócić uwagę. Zaczniemy tworzyć prawo, które ma sens. W czasie wystąpienia klubowego dawałem przykład jednego zapisu. Zapis, którego esencją tak naprawdę było to, że zarząd ma liczyć nie mniej niż dwie osoby *(Dzwonek)*, miał pół strony. Bardzo proszę, abyśmy się zreflektowali. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

W takim razie przystąpimy do głosowania.

(Poseł Marek Jakubiak: A może nie? Po co? Dajmy spokój.)

Dobrze.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2265, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. Za głosowało 424, przeciw – 4, 10 posłów wstrzymało się.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 2272-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Grzegorza Piechowiaka o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

**Poseł Sprawozdawca
Grzegorz Piechowiak:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Spraw Wewnętrznych i Administracji na swoim posiedzeniu w dniu wczorajszym rozpatrzyła dwie poprawki, zgłoszone przez klub Platforma Obywatelska, i rekomenduje odrzucenie obu tych poprawek. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2272.

Nad poprawkami, które przedstawiła komisja, głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Poprawki zostały zgłoszone do art. 3 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Marszałek

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują nie dawać art. 5a.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Arkadiusz Marchewka, klub Platforma Obywatelska.

Posel Arkadiusz Marchewka:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pod pretekstem umożliwienia zgłoszenia urodzin dziecka przez Internet tylnymi drzwiami wprowadzacie przepisy, które są kolejnym krokiem do inwigilowania Polaków i zaglądania w prywatne informacje o Polakach. Robicie to ekspresowo, bez żadnych konsultacji, nie wspominacie ani słowem w ocenie skutków regulacji dotyczącej tego projektu.

Teraz do danych w rejestrze stanu cywilnego będą mogły sięgać nie tylko osoby, które są np. małżonkami, ale także służby nadzorowane przez PiS. Po co im dostęp do danych obywateli w tak szerokim zakresie? Tam są przecież wrażliwe informacje, nie tylko o imieniu i nazwisku, ale też o ustaniu czy unieważnieniu małżeństwa albo o separacji. Po co służbom takie informacje?

Przypomnę tylko zdanie na ten temat rzecznika praw obywatelskich, który powiedział tak: Forsowane rozwiązania uderzają w prawa jednostek i mogą być niezgodne z konstytucją, zwłaszcza z zasadą autonomii (*Dzwonek*) informacyjnej obywateli i prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.

Proszę o przyjęcie tej poprawki, która pozwoli zachować w pierwotnym stanie projekt przygotowany przez Ministerstwo Cyfryzacji. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, ze chce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 435 posłów. Za głosowało 194, przeciw – 237, wstrzymało się 4 posłów.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują utrzymać dotychczasowe brzmienie art. 45.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za głosowało 161, przeciw – 264, wstrzymało się 5 posłów.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością zgłasza się poseł Jerzy Meysztowicz, klub Nowoczesna.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie wiem, dlaczego państwo macie taką zasadę, że jeżeli uda wam się przygotować raz na jakiś czas jakąś w miarę rozsądną ustawę, to zawsze tak przekombinujecie, żeby opozycja nie mogła za nią głosować. Tak jest w tym przypadku. Całkiem rozsądna ustawa, która byłaby do przyjęcia bez problemu, ale coś was korciło, żeby jednak w niej pogmerać. I jaki jest efekt? Wprowadzacie możliwość, że służby będą mogły on-line ściągać wszystkie informacje z urzędów stanu cywilnego. Pytanie jest takie: Po co wam to, skoro były zasady, które jasno określały, że możecie to zrobić, ale w sposób, który jest pod jakąkolwiek kontrolą? Wy chcecie się podłączyć on-line. Mało tego, jeszcze zrobiliście to w ten sposób, żeby zapis tak sugerował, że nawet przewodniczący komisji nie do końca wiedział, na czym to polega, że macie możliwość ściągnięcia informacji on-line, a nie jednorazowo. Kombinujecie, jak możecie. Nie ma zgody na większe inwigilowanie społeczeństwa. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Arkadiusz Marchewka, klub Platforma Obywatelska.

Posel Arkadiusz Marchewka:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Panie ministrze, mam pytanie. Skoro to minister właściwy do spraw informatyzacji będzie wydawał służbom jednorazową zgodę na dostęp do danych o obywatelach, to proszę powiedzieć, panie ministrze, czy będzie to dotyczyło zgody na sprawdzanie danych każdego obywatela, czy będą to jednorazowe zgody na dostęp do wszystkiego, co tylko jest, czyli że ktoś np. w CBA będzie siedział przed komputerem i sprawdzał wszystkie dane, jakie są możliwe. To jest kluczowe. Jeśli takie działania będą miały miejsce, to będzie to tylko i wyłącznie kolejny krok do tego, aby postępowało inwigilowanie społeczeństwa. Dlatego my się nie zgadzamy na te zapisy.

Jesteśmy za tym, aby umożliwić rejestrację urodzin dziecka przez Internet, bo to jest odpowiedź na wyzwania XXI w., ale nie możemy zgodzić się na

Posel Arkadiusz Marchewka

wprowadzanie tylnymi drzwiami przepisów, które dążą do tego, aby inwigilować obywateli i zbierać o nich kluczowe dane, które nie powinny być tak łatwo dostępne dla służb. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Pan minister Karol Okoński, wiceminister w Ministerstwie Cyfryzacji, odniesie się do panów uwag. Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Cyfryzacji
Karol Okoński:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chcę podkreślić, że ta ustawa nie zmienia zakresu kompetencji służb, wprowadzamy tylko nowy sposób dostępu do danych, który pozwala efektywniej, szybciej i skuteczniej te dane pozyskiwać, a przede wszystkim pozwala rozliczać później te czynności.

Ta jednorazowa zgoda przede wszystkim jest związana z tym, żeby upewnić się, że system informatyczny, który w tym momencie działa w służbach, spełnia wymagania, co jest potrzebne, żeby w bezpieczny sposób pobierać dane. W poszczególnych służbach działają wewnętrzne procedury, które powodują, że tych danych nie można pozyskiwać w dowolny sposób, ale właśnie w sposób, który jest opisany w wewnętrznych procedurach. Ta ustawa w żaden sposób tego nie dotyka ani nie zmienia. Dzięki temu, że jest to w drodze teletransmisji, pamiętajmy, że uzyskujemy też pełną rozliczalność tego, kto o jakie dane pyta w systemie rejestrów państwowych, który przechowuje akty urodzenia, akty zgonu, akty małżeństwa. Jest pełna rozliczalność, więc mamy pełną informację o tym, kto kiedy jakie dane przeglądał. Jest to rozwiązanie dużo bezpieczniejsze niż to, które funkcjonuje obecnie. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu ministrowi.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2272, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 287, przeciw – 141, wstrzymało się 3 posłów.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o ewidencji ludności, ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 12. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 2277-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Jana Szewczaka o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Jan Szewczak:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Po licznych posiedzeniach podkomisji do spraw instytucji finansowych i posiedzeniach Komisji Finansów Publicznych przyjmujemy dzisiaj dyrektywę unijną MiFID II, która wraz z załącznikami liczy ok. 1300 stron.

Zostały zgłoszone dwie poprawki, jedna została zaopiniowana pozytywnie, druga – negatywnie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 2277.

Nad poprawkami głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują dodać do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi art. 110ca oraz art. 110 cb.

Przypominam, że komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Za głosowało 401, przeciw – 26, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić ust. 3 i 4 w dodawanym do ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi art. 32b.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Jakub Rutnicki, klub Platforma Obywatelska.

Posel Jakub Rutnicki:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawka dotyczy alternatywnych funduszy inwestycyjnych. W tym miejscu chciałem zapytać panią premier Beatę Szydło, czy tym alternatywnym funduszem inwestycyjnym są skandaliczne premie, które pani premier przyznała m.in. sobie – 65 tys. zł. Czy są nim skandaliczne premie...

Marszałek:

Panie pośle, ale pańskie pytanie nie dotyczy 2. poprawki.

Posel Jakub Rutnicki:

...które przyznał sobie pan Błaszczak, w wysokości 80 tys. zł...

Marszałek:

Panie pośle...

Posel Jakub Rutnicki:

Panie marszałku, ja mam prośbę, żeby zwiększyć te premie, żeby panu premierowi Gowinowi...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, poruszenie na sali, oklaski)

Marszałek:

Panie pośle, pan mówi nie na temat, w związku z czym ostrzegam pana w trybie art. 175.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. Za głosowało 166, przeciw – 241, wstrzymało się 30.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Grzegorz Długi, klub Kukiz'15.

Posel Grzegorz Długi:

Wysoka Izbo! Dokładnie to samo, nie będę się powtarzał. Chcę tylko odwołać się do tego, co powiedziałem przed chwilą. Znowu wprowadzamy prawo unijne za pomocą innego dziwnego prawa. Kto z państwa przeczytał tę ustawę?

(Posel Krystyna Skowrońska: Ja!)

Tak, przysnaję, pani Skowrońska przeczytała. Czy ktoś jeszcze?

(Głos z sali: Ja czytałem.)

Pan przewodniczący też. Trzy osoby na tej sali przeczytały tę ustawę. *(Oklaski)* Jestem przekonany, że pan minister też tego nie przeczytał. Dziękuję bardzo.

(Posel Tomasz Latos: A pan przeczytał?)

(Posel Grzegorz Matusiak: Nie, on tylko pokazuje.)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

(Posel Krystyna Skowrońska: Pan marszałek czytał?)

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2277, wraz z jedną przyjętą poprawką, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Za głosowało 429, przeciw – 6, wstrzymał się 1 poseł.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 22. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem e-recepty.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 2315.

Są pytania.

Pan poseł Jerzy Kozłowski, klub Kukiz'15.

Posel Jerzy Kozłowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ustawa o e-receptach to jest krok w dobrym kierunku. Informatyzacja w systemie ochrony zdrowia pozwoli uprościć bardzo skomplikowane procedury biurokratyczne. Wczoraj na posiedzeniu Komisji Zdrowia pan minister mówił o tym, że program pilotażowy, który w tej chwili dotyczy dwóch miast, Skierniewic i Siedlec, ma szansę być rozszerzony o kolejne miasta w innych regionach Polski. W związku z tym mam pytanie: Jakimi kryteriami będzie się kierowało ministerstwo, przyznając możliwość pilotażu w innych miastach? A inaczej to pytanie formułując: Co miasta muszą zrobić, aby dostać się do tego pilotażu? Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 2315, ze chce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Za głosowało 434, przeciw – 2, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem e-recepty.

Zarządzam 10-minutową przerwę i zwołuję w tej chwili Konwent i Prezydium Sejmu w ciemnym saloniku.

*(Przerwa w posiedzeniu od godz. 10 min 59
do godz. 11 min 09)*

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Wysoki Sejmie! Wysoka Izbo! Przedstawię komunikat, informację po posiedzeniu Prezydium Sejmu i Konwentu Seniorów.

Otóż Prezydium Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, podjęło decyzję, że wprowadzimy kolejny dzień posiedzenia Sejmu: wtorek w przyszłym tygodniu od godz. 12.

W związku z tym, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o ogłoszeniu w tej chwili przerwy w obradach do wtorku do godz. 12 i oczywiście przeniesieniu wszystkich punktów, które miały być po głosowaniach, i głosowań, które miały się odbyć, na wtorek od godz. 12.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie punktów porządku dziennego na dzień 1 marca br.

Informuję, że zgłosili się posłowie w celu wygłoszenia oświadczeń poselskich.

Jeżeli ktoś z państwa posłów jest zainteresowany, bardzo proszę.

Są oświadczenia poselskie*).

(Poseł Władysław Kosiniak-Kamysz: A z wnioskiem formalnym można jeszcze, panie marszałku?)

W tej sprawie to nie ma wniosku formalnego, marszałek podejmuje decyzję.

(Głos z sali: Zmienił się regulamin.)

(Poseł Władysław Kosiniak-Kamysz: Ale to niech pan poinformuje seniorów, żeby nie jechali z Gdańska, Łodzi na...) (Gwar na sali)

Nikt się nie zgłosił do oświadczeń poselskich.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia.

Zarządzam przerwę w posiedzeniu...

(Poseł Władysław Kosiniak-Kamysz: Ja się zgłaszam, panie marszałku.)

...do dnia 6 marca 2018 r. do godz. 12.

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

(Przerwa w posiedzeniu o godz. 11 min 11)

Teksty wystąpień niewyłoszonych

Oświadczenia poselskie

Posel Sylwester Chruszcz

(Koło Poselskie Wolni i Solidarni)

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Obchodzimy dzisiaj 74. rocznicę tragicznych wydarzeń w Hucie Pieniackiej. 28 lutego 1944 r. żołnierze 4. pułku policji złożonego z ukraińskich ochotników do SS-Galizien pod dowództwem niemieckim, z udziałem UPA i ukraińskich chłopów, dokonali masakry polskiej ludności we wsi Huta Pieniacka na Kresach dawnej Rzeczypospolitej. Według różnych szacunków zamordowano tego dnia od 600 do 1500 osób.

Leżąca na Ukrainie, wyludniona dziś wieś Huta Pieniacka do 1945 r. należała do powiatu brodzkiego województwa tarnopolskiego II Rzeczypospolitej. Na początku 1944 r. mieszkało w niej ponad 1000 osób w 172 gospodarstwach. Wśród nich znalazła się spora liczba uciekinierów z ogarniętego falą ukraińskiego terroru Wołynia.

28 lutego 1944 r. ok. godz. 6 rano Huta została otoczona przez kilkusetosobowy oddział SS, którego przewodnikami byli Ukraińcy z pobliskiej wsi, wsparty przez bojówki UPA dowodzone przez Włodzimierza Czerniawskiego. Na sygnał z rakiety wieś została ostrzelana z broni maszynowej i moździerz. Oprawcy wywlekali ludzi z domów, które następnie podpalali, i pędzili ich do kościoła w centrum wsi. Do stawiających opór i uciekających strzelano. Po południu rozpoczęto wyprowadzanie z kościoła kilkudziesięcioosobowych grup, które doprowadzano do stodół i innych drewnianych zabudowań. Później zabudowania ostrzeliwano z broni maszynowej i podpalano. To, co nie spłonęło, było plądrowane, a dobytek – rozkradany.

Ocalało ok. 160 osób – głównie członków samobrony i AK, którzy dzień wcześniej schronili się w lesie, oraz tych, którym udało się uciec z pogromu. Większość z nich znalazła schronienie w Hucie Werchobuskiej, Majdanie Pieniackim i innych okolicznych miejscowościach. Ciężej poszkodowani trafili do szpitala w Złoczowie. Pomordowanych pochowano w dwóch zbiorowych mogiłach koło kościoła i szkoły.

28 kwietnia 2008 r. zostało oficjalnie zarejestrowane Stowarzyszenie Huta Pieniacka zrzeszające

ocalonych z zagłady, członków ich rodzin oraz sympatyków. Stowarzyszenie zostało zawiązane w celu upamiętnienia zbrodni ludobójstwa dokonanej przez ukraińskich nacjonalistów 28 lutego 1944 r.

Szanowni Państwo! Pamiętamy o pomordowanych w tej straszliwej zbrodni oraz o tych, którzy przeżyli.

Posel Jarosław Gonciarz

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie w sprawie przesyłania fałszywych wiadomości przez podszywających się pod operatorów telefonii komórkowej i informujących odbiorców o konieczności spłaty zadłużenia, które nie istnieje

W swoim oświadczeniu pragnę zwrócić uwagę na komunikat banku PKO BP, który za pośrednictwem swojej strony internetowej ostrzega przed pojawiającymi się nietypowymi wezwaniami do zapłaty oraz informuje, w jaki sposób działają oszuści chcący dobrać się do oszczędności klientów bankowości internetowej.

W wiadomości SMS-owej oszuści informują odbiorców o konieczności spłaty zadłużenia, które w rzeczywistości nie istnieje. Przedstawiciele banku ostrzegają, że podanie na fałszywej stronie poufnych informacji skutkuje przejęciem ich przez oszustów, którzy uzyskują możliwość zalogowania się w serwisie internetowym banku oraz zlecenia transakcji z rachunku klienta.

W komunikacie opublikowanym na stronach internetowych banku podano przykładową treść takiej wiadomości: „Nieuregulowanie zadłużenia w kwocie 6 zł spowoduje zablokowanie połączeń. Link do płatności ważny 2 h”. Bank w komunikacie przypomina również o możliwości występowania oszustwa w postaci wysyłania linków do fałszywych stron popularnych serwisów oferujących płatności natychmiastowe, które dystrybuowane są także poprzez Facebooka czy portale aukcyjne, w tym OLX.

W przypadku skorzystania z linku zawartego w otrzymanej wiadomości i podania jakichkolwiek danych na stronie internetowej przypominającej serwis iPKO bank prosi o kontakt telefoniczny z konsultantem.

Posel Bernadeta Krynicka

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dzięki inicjatywie ustawodawczej śp. prezydenta Lecha Kaczyńskiego od 1 marca 2011 r. możemy obchodzić Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Z uwagi na to, jak głęboko zakorzenione zostały w naszym społeczeństwie negatywne opinie na temat żołnierzy wyklętych wygłaszane przez cały okres PRL-u, ustanowienie tego święta było niezwykle potrzebne. Dało nam to możliwość przywrócenia, a nawet promocji dobrego imienia żołnierzy wyklętych. Pamiętajmy, że jeśli sami nie będziemy szanować własnej historii, nikt nie będzie nas szanował. Na przykładzie żołnierzy wyklętych widzimy niestety, jak prawdziwe okazały się słowa, że „kłamstwo powtórzone tysiąc razy staje się prawdą”, jak wiele jest jeszcze przed nami, by usunąć z naszego życia zakłamanie powstałe w PRL-u.

W literaturze przedmiotu możemy znaleźć opisy tego haniebnego procederu. Schemat się powtarza. Posłużę się przykładem Stanisława Marchewki ps. Ryba urodzonego w Jeziorku, gmina Piątница, ostatniego oficera podziemia poakowskiego, który zginął z bronią w ręku w 1957 r., by przedstawić ten schemat. Funkcjonariusze UB bezpośrednio po śmierci „Ryby” zaczęli dorabiać mu głowę mordercy i złodzieja, człowieka, którego pomysł na życie polegał na napadaniu na zwykłych, niewinnych ludzi. Nie wspominali o tym, że był żołnierzem Września przez całą okupację działającym w konspiracji, ani o tym, że akcje zbrojne organizował często w celu odbicia członków podziemia antykomunistycznego z więzień UB, a pojmanych funkcjonariuszy w przytłaczającej ilości przypadków po odebraniu od nich przysięgi, że zaprzestaną działalności w aparacie bezpieczeństwa, puszczając wolno. Nie wspominali również o tym, że „Ryba”, ufając ustawie amnestyjnej, osiadł w Łodzi i próbował po prostu żyć. W 1950 r. funkcjonariusze UB postanowili zrobić z niego szpicla i przy jego pomocy schwytać wciąż walczących przełożonych. Honor nie pozwolił na zdradę i Stanisław Marchewka wrócił do konspiracji.

Jestem posłanką ziemi łomżyńskiej, ziemi słynącej z patriotyzmu swych synów i córek, ziemi bohaterów broniącej się przed bolszewikami w 1920 r., ziemi, która znalazła się pod sowiecką okupacją już

we wrześniu 1939 r., skąd ruszyły pierwsze wywózki na Sybir. Ziemi, przez którą na Zachód uciekały nieodbitki AK uczestniczące w akcji „Burza” w Okręgu Wilno. Po tak tragicznych i wieloletnich doświadczeniach nie może dziwić fakt, że wyjątkowo liczne na tych terenach było podziemie antykomunistyczne. Pamięć o nim jest wśród nas wciąż bardzo żywa. Czuję się w obowiązku przedstawić prawdziwy obraz żołnierzy wyklętych bez komunistycznych przeinaczeń.

Żołnierze wyklęci to w dużej mierze weterani wojny obronnej 1939 r., nierzadko wojny z 1920 r. To przedwojenni oficerowie, jak również zawodowi żołnierze wywodzący się drobnego mieszczaństwa czy chłopów, dla których służba w Wojsku Polskim była szansą na awans społeczny, jak i osoby niezwiązane wcześniej z armią. Jednym słowem: byli to polscy patrioci gotowi walczyć o wolność ojczyzny nawet w skrajnie niekorzystnych warunkach. O tym, jakiego pokroju byli to ludzie, świadczą słowa pana Tadeusza Zawistowskiego, który wspomina, opisując swojego dowódcę por. Jana Turowskiego ps. Orlicz, że jeszcze podczas okupacji słonię, którą dostawał za nauczanie wiejskich dzieci, przesyłał w paczkach dla żołnierzy uwięzionych w niemieckich obozach jenieckich. Rzecz działa się w rodzinnym domu pana Tadeusza we wsi Załuski, gmina Andrzejowo. Ten sam „Orlicz”, gdy jeden z jego podwładnych spowodował pożar we wsi Sukmanki, zorganizował zbiórkę zboża dla pogorzelców.

Na zakończenie pozwolę sobie przytoczyć słowa płk. Zygmunta Edwarda Szendzielarza ps. Łupaszka, które w wielu punktach są aktualne także dziś: „Nie jesteśmy żadną bandą, tak jak nas nazywają zdrajcy i wyrodni synowie naszej ojczyzny. My jesteśmy z miast i wiosek polskich (...) My chcemy, by Polska była rządzona przez Polaków oddanych sprawie i wybranych przez cały Naród, a ludzi takich mamy, którzy i słowa głośno nie mogą powiedzieć, bo UB wraz z kliką oficerów sowieckich czuwa. Dlatego też wypowiedzieliśmy walkę na śmierć lub życie tym, którzy za pieniądze, ordery lub stanowiska z rąk sowieckich mordują najlepszych Polaków domagających się wolności i sprawiedliwości”.

Ostatni żołnierz polskiego podziemia antykomunistycznego i niepodległościowego Józef Franczak ps. Lalek poległ 18 lat po wojnie, 21 października 1963 r. Cześć i chwała bohaterom!

